

[Hans Hansen (Rorby).]

at fastsætte en Lovgivningsregel om, hvornaar og hvor en Mand maa paatage sig Gæld. Vel har man ved Forsømmelse fra Lovgivningsmagtens Side skabt en saadan Situation, at det er tvingende nødvendigt at laane; men det er kun at føje Spot til Skade, naar man nu gennem Regeringsmagten vil begynde en Regulering, som jeg mener Lovgivningsmagten er ganske ude af Stand til at foretage. Jeg tror, vi maa ind paa en Politik, som fører til en Ændring af de nuværende Gældsforhold, idet man virkelig skaber en Ligestilling mellem Erhvervene. Men det kan ikke ske ved, at man afskaffer faste Skatter, og det kan ikke ske ved, at man opretter en kunstig Konjunkturforsikringskasse. Renteudligningsfonden er jo, som den højtærede Landbrugsminister ogsaa var inde paa, en Slags Konjunkturforsikringskasse, der administreres af Staten. Jeg tror ikke, det er muligt, at Staten som saadan er i Stand til at regulere ret meget i dette Forhold, og hvad Muligheden angaar for, at der kan skabes Mulighed for en virkelig Konvertering, da vil jeg tro, at den Vej, som det ærede Medlem Hr. Clausager talte om, og som jeg omtalte i min Tale ved første Behandling, nemlig den Anvisning, der er givet fra Amsforvalter C. O. Pedersen i Roskilde om at give de ny 4 pCt. Obligationer Skattefrihed, vilde muliggøre en Ombytning af Obligationer, uden at Staten behøver at skyde Penge til. Men jeg tror ikke, man kan skabe en virkelig Konvertering, uden at man for Alvor kommer ind paa at afskaffe den Laanetrang, som i dette Øjeblik forhindrer Landbrugets unge i at komme ind i Erhvervslivet under taalelige Forhold. Hvad angaar Ændringsforslagene, kan vi støtte alt, som omfatter Bestræbelserne for at skaffe Moratorium, og det, som er sat i Stedet for Konverteringen, altsaa §§ 1—4.

I øvrigt skal jeg kun sige, at vi maa hævde, at Konverteringen og Moratoriet har en vis Rimelighed under de nuværende Forhold, men kun som foreløbig Foranstaltning, indtil det er muligt at skabe saadanne Forhold, at Erhvervet kan klare sig selv; men man skal ikke forsøge paa kunstigt at socialisere Erhvervslivet; socialiseret Erhvervsliv har vi saa sandt haft nok af her i Landet, og det er i Virkeligheden det, der er galt.

Aksel Larsen: Jeg kan konstatere, at Ministrene har ment allerede nu at maatte indlede en ny parlamentarisk Praksis, som maa formenes at stemme med Indenrigs-

ministerens seneste Teorier om, hvorledes Demokrati skal være beskaffent. Man slaar fast, at man regner kun med fire Partier, og at Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt man har nogle Rettigheder her i Salen, er afhængig af et bestemt Mandatantal, som for Øjeblikket antagelig er fikseret til fjorten, men som naturligvis ved et kommende Valg vil blive forandret noget, hvilket vil afhænge dels af det Mandatantal, Det radikale Venstre kommer ned paa, og dels af det Mandatantal, Det kommunistiske Parti kommer op paa.

I øvrigt har jeg med Interesse studeret den voldsomme Polemik i den senere Tid mellem Regeringen og de saakaldte Oppositionspartier. Jeg har, saa godt det lod sig gøre, fulgt med i, hvad der er sagt fra denne Talerstol under denne Debat, og jeg maa erkende, at jeg ikke vil paatage mig at udrede Traadene og afgøre, hvem der har Skylden, eller hvem der har mest Skyld. Regeringen skyder Skylden paa Oppositionspartierne, og de skyder Skylden paa Regeringen. Bankerne skyder Skylden paa Sparekasserne. Hvem Sparekasserne skyder Skylden paa, har jeg ikke fundet ud af, ud over at de undskylder sig med Lovgivningen, som antagelig skulde gøre det umuligt for dem at tage nogen som helst Risiko.

Nu forekommer det mig, at alene den Omstændighed, at der synes at have været Enighed, om end det er gaaet med store Vanskeligheder, mellem de fire store Partier om Konverteringsplanens Gennemførelse, og at der saaledes skulde være skabt et solidt Flertal for den saavel i Folketinget som i Landstinget, for ikke at tale om, at Regeringen skulde være indforstaaet dermed, og den eneste parlamentariske Instans, hvis man kan bruge det Udtryk, der skulde være i Stand til at vælte Spillet over Ende, var Kongen, dog skulde have skabt Sikkerhed for, at Planen vilde blive gennemført. Ikke desto mindre er den strandet, og i den Henseende er de fire store Partier enige, de erklærer nemlig: den kan ikke gennemføres, fordi Bankerne ikke vil være med. Saa skyder man kun Skylden paa hinanden, altsaa fordi Bankerne ikke vil være med, og siger, det er Modparten, der er Skyld i, at Bankerne siger nej.

Men det behøver vi aldeles ikke at beskæftige os med; dette indbyrdes Familieslagsmaal kan være meget opbyggeligt for de forskellige Parter, som deltager i det, og som skal ud paa de respektive Vælgermøder og vaske sig hvide for Vælgerne. Men det